

INTEGRATIONSSTRATEGI - FOR BORGERE MED INDVANDRER- OG FLYGTNINGEBAGGRUND

FEBRUAR 2017

**Holbæk
Kommune**

Indledning

De fleste flygtninge, indvandrere og efterkommere, som kommer til eller vokser op i Holbæk Kommune, klarer sig godt i folkeskole, sprogskole og på job. Nogle oplever dog sproglige, kulturelle og/eller videnskæssige udfordringer i forhold til at være deltagende, selverhvervende og ydende medborgere.

Holbæk Kommune vil med denne strategi bidrage til, at disse flygtninge, indvandrere og efterkommere bliver godt integreret og deltager på lige fod i fællesskabet med kommunens øvrige borgere.

Denne strategi er en revision af *Integrationsstrategien spor 1 og 2*, hvor spor 1 var en strategi for nyankomne flygtninge og deres familier, mens spor 2 var en strategi for borgere med indvandrer- og flygtningebaggrund. De to spor i strategien er nu samlet i én strategi.

Som nævnt ovenfor er strategien ikke målrettet alle borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund, men de borgere hvor sprog, kultur og/eller manglende viden kan være en barriere for, at man kan deltage i og yde til fællesskabet på lige fod med andre borgere.

Vi vælger at bruge udtrykket *borgere med indvandrer- og flygtningebaggrund* i erkendelse af, at man som bosat i Holbæk Kommune først og fremmest er borger på lige fod med alle andre borgere.

Det er bedst, hvis udfordringerne kan tages i opløbet. Derfor baserer strategien sig – hvor det er muligt – på forebyggende indsatser.

Holbæk Kommunes Integrationsråd har givet input til den reviderede strategi. Det politiske ansvar for at udarbejde og realisere integrationsstrategien ligger hos Udvalget "Uddannelse og Job".

Visionen for strategien er, at den skal:

- medvirke til, at borgere med indvandrer- og flygtningebaggrund har forståelse for samfundets grundlæggende værdier og deltager i samfundslivet på lige fod med andre borgere
- medvirke til, at borgere med indvandrer- og flygtningebaggrund bidrager til kommunens vækst og bæredygtighed gennem læring, uddannelse og beskæftigelse samt et aktivt liv
- at borgere med indvandrer- og flygtningebaggrund kan forvente at blive mødt af et samfund, som byder dem velkommen og bidrager til, at de får uddannelse eller job, samt får mulighed for at deltage i samfundslivet.

Indsatser på tværs

Strategien omfatter kerneområderne Læring & Trivsel, Uddannelse til Alle Unge, Alle Kan Bidrage og Aktiv Hele Livet.

Kerneopgaven Fællesskab skal løses gennem kerneområdernes løsning af opgaven, idet kommunens indsatser suppleres med samarbejde med frivillige om kontakt og netværk til især flygtninge. De frivillige indsatser er blandt andet: kontaktpersoner for flygtninge, frivillige der er værger for uledsagede under 18 år, fritids guider, hjælp til lektier og meget andet. Dertil kommer caféarrangementer og aktive i foreninger, der hjælper nyankomne ind i foreningslivet.

Boligindsatsen understøtter også de øvrige integrationsindsatser. For de nyankomne flygtninge, som er midlertidigt indkvarteret, støtter sociale viceværter flygtningene i at komme i kontakt med medborgere og foreninger i lokalområdet.

På samme måde understøtter den boligsociale indsats i Holbæks store, almennyttige boligområder områdets udsatte borgere, herunder også borgere med indvandrer- og flygtningebaggrund.

Læring & Trivsel

Vi arbejder på at fremme alle børns læring og trivsel, så de kan blive så dygtige, de kan. Alle børn skal opleve at være en del af et fællesskab uanset evner, forudsætninger og baggrund.

Vi arbejder på at gøre det muligt for alle at deltage i fællesskabet. Det betyder, at der i dagligdagen ikke skelnes mellem danskere og børn med indvandrer- og flygtningebaggrund. Vi behandler alle børn med udgangspunkt i deres specifikke liv, baggrund og evner.

I Læring og Trivsels del af integrationsstrategien er den primære målgruppe børn af flygtninge, med særlig opmærksomhed på børnenes første år i Holbæk.

Generelle indsatser

Familier og børn kan modtage en særlig, familierettet integrationsindsats fra Børneindsatsen under Læring & Trivsel. Når de ikke længere har behov for dette, vil de kunne få støtte på lige fod med øvrige familier i Holbæk Kommune. Det gælder blandt andet:

Dagtilbuddene arbejder systematisk med at udvikle alle børns sprog. Alle børn i treårs alderen bliver sprogvurderet, og der udarbejdes på den baggrund handleplaner for det videre arbejde med børnenes sproglige udvikling. Der gives et særligt sprogtilbud til de sprogligt udfordrede.

Vi hjælper børn med særlige behov med at blive del af fællesskaber i fritiden.

Sundhedsplejen yder både generelle og specifikke indsatser i samme omfang som til etnisk danske børn, og sundhedsplejen deltager i de aktiviteter, der inddrager målgruppen.

Særlige integrationsindsatser

Ved flygtningefamiliers ankomst

- Læring & Trivsel står for sagsbehandling af nye flygtningefamilier og familiesammenførte børn til flygtninge, samt uledsagede mindreårige flygtninge. De nyankomne tilknyttes en familiekonsulent, som hjælper familien med at blive integreret og kunne begå sig i det danske samfund. Det indebærer blandt andet at få børnene indmeldt og i gang med daginstitution og skole. Konsulenten hjælper også med at introducere familien til sundhedssystemet og fritidsaktiviteter. De uledsagede mindreårige børn og unge bliver primært anbragt på opholdssteder eller eget værelse og får massiv voksenstøtte. Opholdsstedet/voksenstøtten varetager integrationsindsatsen i forhold til skole, uddannelse, fritidsaktiviteter mv. og støtter de unge til at blive selvstændige bidragende borgere.

Sprog og skolegang

- "Vis hvad du kan" er et særligt værktøj, som er målrettet børn med anden sproglig baggrund end dansk. To-sprogkonsulenten bruger det i forbindelse med sprogvurderingen af de treårige børn. "Vis hvad du kan" vurderer barnets generelle kommunikationsstrategier og kvalificerer dermed det videre arbejde med barnets sproglige udvikling
- I modtageklassen får det nyankomne barn basisundervisning i dansk som andetsprog. Læring & Trivsel forelægger i foråret 2017 nye principper for undervisningen til politisk behandling. Principperne skal understøtte den højeste mulige grad af inklusion, at de yngste børn/elever forbliver i nærmiljøet, og at de er kortest mulig tid i modtageklasse, hvis barnet er visiteret dertil. De nye principper vil desuden understøtte, at eleverne tilknyttes deres lokale distriktsskole, og give skolelederen mulighed for at etablere lokale løsninger baseret på en grundig visitation af eleven i samarbejde med forældrene. Når sagen er politisk vedtaget skal der etableres

et forum for visitation, samt procedurer. Desuden skal der sikres kompetencer i dansk som andetsprog i områderne. For sent ankomne elever fra 9. klasse er det planen at etablere en udvidet modtageklasse i tilknytning til Ung Holbæk/Holbæk Ungdomscenter.

Børns og unges sundhed

- Afdelingen Sundhed for børn og unge udreder sundhedstilstanden hos de nyankomne. Familien tilknyttes såvel sundhedsplejen som tandplejen. Sundhed for børn og unge introducerer familierne til det kommunale sundhedssystem, som omfatter regelmæssige og forebyggende indsatser. Alle familier med børn under otte måneder modtager regelmæssige besøg af en sundhedsplejerske. Besøgene gennemføres ofte med brug af tolk. Alle 0 – 18årige børn og unge er omfattet af tilbud om kommunal tandpleje og alle skolebørn er omfattet af de gældende tilbud under skolesundhedstjenesten. Herudover er Sundhed for børn og unge ansvarlige for, at tilstande som ikke kan varetages under det kommunale sundhedstilbud, bliver henvist til det regionale sundhedstilbud.
- I tandplejen er der fokus på smertelindring hos børn af flygtninge. Det skyldes, at langt de fleste flygtningebørn har et stort behov for tandbehandling. Herudover understøtter tandplejen familierne i at udvikle gode adfærdsmønstre og handlekompetencer, som på sigt skaber grundlag for en forbedring af tandsundheden.
- Sundhedsplejen giver især en grundig indføring i, hvordan det danske sundhedssystem er opbygget. Sundhedsplejen understøtter, at familierne udvikler en grundlæggende viden om sundhedssystemet, så de blandt andet får bedre mulighed for at benytte de mange almene og forebyggende sundhedstilbud til børn og unge.

Mål for integrationsindsatsen

- Alle børn over tre år med sproglige udfordringer går i daginstitution og får sprogstimulering gennem aktiv deltagelse i de pædagogiske aktiviteter.
- 95 pct. af eleverne i folkeskolen gennemfører grundskolens afgangsprøve med minimumskaraktoren 2 og opnår mulighed for at få adgang til en ungdomsuddannelse.

Uddannelse til Alle Unge

Målet med kerneopgaven Uddannelse til Alle Unge er, at flere unge skal gennemføre en kompetencegivende ungdomsuddannelse. Uddannelse er den bedste vej til selvforsørgelse og et godt liv. Det er en investering i det enkelte menneske og en vej til at finde en plads i samfundet. Hvis uddannelse ikke er en mulighed, er vejen frem at finde et job og blive selvforsørgende.

Det gælder også for unge med indvandrer- eller flygtningebaggrund, som er omfattet af samme målsætning om uddannelse som andre unge i Holbæk Kommune. Som udgangspunkt er unge med indvandrerbaggrund - lige som alle andre unge - omfattet af indsatserne i uddannelsesplanen, som kerneområdet udarbejder én gang om året.

De unge, der også er omfattet af integrationsstrategien, er gruppen af nyankomne unge flygtninge, som kan opleve sprog, kultur og manglende viden om samfundet som en barriere for at komme videre i uddannelse og job.

Selve myndighedsopgaverne for de nyankomne flygtninge ligger i kerneområderne Læring & Trivsel samt Alle Kan Bidrage – afhængigt af den unges alder. Derfor er Uddannelse til Alle Unges bidrag til strategien at understøtte de to kerneområder med relevante indsatser for og med de unge med flygtningebaggrund.

Generelle indsatser

Uddannelse til alle unge er målet. Derfor identificerer vi de unge, som har behov for en ekstra indsats for at blive uddannelsesparate og klar til uddannelse, og vi vejleder unge i deres uddannelsesvalg, så de unges uddannelses- og jobdrømme omsættes i realistiske planer.

Hvor det er nødvendigt sætter vi individuelle indsatser i gang til unge, der har brug for en ekstra opbakning til at begå sig i uddannelse eller i samfundet generelt.

En individuel indsats kunne for eksempel være et forløb med ung-til-ung-mentorfunktioner, for at koble unge til unge. En anden mulighed er et samarbejde med de frivillige uddannelsesmentorer om at tilbyde støtte til unge, der har brug for opbakning og sparring fra en frivillig voksen for at kunne gennemføre sin uddannelse.

At kunne dansk i skrift og tale er afgørende for at kunne indgå i undervisning og tage en kompetencegivende ungdomsuddannelse på lige fod med danske unge. Vi prioriterer derfor dansk-undervisningen i 10. klasse højt og tilbyder det også i ungdomsskolen. Det samme gælder undervisning i engelsk, der som regel er nødvendigt, hvis man skal gennemføre en uddannelse.

Demokratisk dannelse og viden om demokrati er grundlaget for at agere i et demokratisk samfund. Derfor inviterer vi ind i fællesskaber hvor der arbejdes med demokratisk dannelse, hvor de unge lærer og får erfaringer med at begå sig i og gøre deres indflydelse gældende i det danske samfund. Samtidig er indsatsen for at modvirke negativ social kontrol og radikaliseringsring også en integreret del af SSP-opgaven i samarbejde med kulturmedarbejderen i Læring & Trivsel.

Undersøgelser viser, at fritidsjob og dermed erfaring på arbejdsmarkedet kan være vejen til job senere i livet. Men har man ikke netværket, kan det være svært for den unge at finde et fritidsjob. Vi hjælper med at finde fritidsjob/lommepengejob til de unge, så de kan få erfaring med det danske arbejdsmarked og få mulighed for at tjene lommepenge.

Særlige integrationsindsatser

Foruden at tilbyde de ordinære indsatser til unge med flygtninge- eller indvandrerbaggrund har vi disse særlige tilbud til gruppen:

- Vi tilbyder undervisning i dansk og engelsk, dansk ungdomskultur m.v. i ungdomsskolen

- Vi arbejder sammen med kerneområdet Læring og Trivsel om at få alle unge i modtagelsesklasser fulgt ind blandt andre unge i fællesskaber og fritidsaktiviteter
- P.t. er et forslag om, at Uddannelse til Alle Unge etablerer udvidede modtagelsesklasser for unge fra 14 år i høring. Hvis forslaget bliver godkendt, vil det kunne træde i kraft fra august 2017.
- Vi vil i foråret 2017 undersøge muligheden for at etablere sprogundervisning målrettet unge i tættere tilknytning til eksisterende ungdomsuddannelsessteder i Holbæk Kommune, for eksempel EUC-Nordvestsjælland og Stenhus Gymnasium. Dette kan eventuelt etableres som forsøg.
- Holbæk Kommune har et mål om, at færre unge føler sig ensomme og står uden for fællesskaberne – og dette giver anledning til særlig opmærksomhed omkring gruppen af nytilkomne unge med anden etnisk baggrund end dansk. Det indebærer, at vi som supplement til indsatsen i integrationsperioden inviterer de unge ind i fællesskaber med danske unge. Det kunne for eksempel være ungdomsskolehold med fokus på dansk ungdomsliv og kultur, uddybende sprogkurser, faglige kurser, drama m.v.

Mål for integrationsindsatsen

- At alle unge i integrationsforløb har kendskab til de understøttende forløb, som udbydes af ungdomsskolen
- At alle unge, der efter endt integrationsforløb er under 25 år, bliver vejledt ind i det danske uddannelsessystem og arbejdsmarked gennem Ungdommens Uddannelsesvejledning (UU)
- Unge med flygtningebaggrund indgår repræsentativt i aktiviteter i Ungdomsskole og ungdomsklubregi

Alle Kan Bidrage

Kerneområdet Alle Kan Bidrages indsats sigter mod, at borgeren bliver selvhjulpent og er i stand til at finde og fastholde job. Ledige borgere med flygtninge- og indvandrerbaggrund modtager som udgangspunkt den samme indsats som andre ledige borgere. Men for visse grupper er der en særlig indsats eller et tilbud, som er tilpasset en etnisk delmålsgruppe.

Generelle indsatser

Jobparat eller aktivitetsparat?

Indsatsen for alle ledige borgere tager udgangspunkt i, om borgeren vurderes at være jobparat eller aktivitetsparat. Jobparat vil sige, at den ledige vil være i stand til at påtage sig et ordinært job inden for tre måneder. Aktivitetsparat vil sige, at den ledige vurderes til *ikke* at kunne påtage sig et ordinært job inden for tre måneder, fordi borgeren har udfordringer ved siden af ledighed.

Denne visitationspraksis gælder også for flygtninge og familiesammenførte til flygtninge på integrationsydelse. Ifølge loven skal alle nyankomne flygtninge og voksne familiesammenførte til flygtninge vurderes jobparate - med mindre det er åbenbart, at borgeren ikke er i stand til at deltage i et virksomhedsbaseret tilbud. Udgangspunktet er, at man godt kan påtage sig et job, selvom man for eksempel ikke taler dansk. Hvis det efter tre måneder viser sig, at flygtningen har barrierer der gør, at flygtningen ikke kan gå i ordinært arbejde inden for tre måneder, kan flygtningen genvurderes til aktivitetsparat. Nyankomne flygtninge indgår i særlige tilbud, som adskiller sig fra den indsats, som andre jobparate ledige modtager.

Ledige flygtninge og familiesammenførte til flygtninge modtager integrationsydelse. Men blandt de såkaldte aktivitetsparate modtagere af kontanthjælp er der en overrepræsentation af personer – primært kvinder – med anden etnisk herkomst end dansk.

De etniske ledige på kontanthjælp tilbydes som udgangspunkt den samme indsats, som andre aktivitetsparate ledige. Men indsatsen gives med et blik for, at den etniske borger kan have særlige udfordringer.

Særlige integrationsindsatser

Indsatsen for jobparate flygtninge

- Når voksne flygtninge ankommer til kommunen, indgår de i et integrationsprogram, som kan være op til fem år. Så længe de ikke er i job, modtager de integrationsydelse.
- Jobparate flygtninge skal hurtigst muligt – og senest én måned efter ankomsten til kommunen – i et virksomhedsbaseret tilbud. Det vil typisk være en praktik i en virksomhed. I forbindelse med tilbuddet afklarer flygtningen i samarbejde med jobcentret hvad hans eller hendes beskæftigelsesmål er. Dette gælder alle voksne uanset alder. Hvis det er åbenlyst, at borgeren har faglige, men ikke formelle kompetencer, tilbydes den enkelte kompetenceafklaring og -vurdering med henblik på at "få papir" på sine faglige kompetencer
- I Holbæk Kommune har Udvalget "Uddannelse og Job" besluttet at målrette indsatsen mod udvalgte brancher, hvor beskæftigelsesmulighederne er særligt gode. Flygtningen får dermed flere praktikforløb inden for relevante brancher med mange jobåbninger. Sideløbende hermed modtager flygtningen danskundervisning og relevant brancherettede opkvalificering.
- Tre måneder efter ankomst vurderes det, om den nye borger fortsat er jobparat eller om han/hun skal være aktivitetsparat.
- Flygtninge, som fortsat vurderes jobparate, skal deltage i en kontinuerlig virksomhedsbaseret indsats, hvor der højst går seks uger mellem hvert virksomhedsrettet tilbud. Indsatsen fortsætter, indtil den enkelte er kommet i ordinær beskæftigelse.

- Sideløbende med den kontinuerlige virksomhedsbaserede indsats skal flygtningen deltage i danskundervisning.

Indsatsen for aktivitetsparate flygtninge

- Selv om flygtningen er vurderet aktivitetsparat, skal der ligeledes tilbydes en virksomhedsbaseret indsats.
De første seks måneder tilrettelægges indsatsen med henblik på at forberede den enkelte til at kunne deltage i en virksomhedsbaseret indsats.
De forberedende forløb tilrettelægges i samarbejde med konkrete virksomheder, for eksempel de virksomheder, som kommunen har indgået partnerskab med.
Efter de seks måneder skal den enkelte deltage i virksomhedsbaserede forløb, herunder nytteindsats, i det omfang den enkelte er i stand til det.

Indsatsen for aktivitetsparate ledige med indvandrerbaggrund på kontanthjælp

- Ledige på kontanthjælp med indvandrerbaggrund indgår som en del af den normale indsats, med mindre sprog, kultur og/eller manglende viden hos borgeren kan være en barriere for at komme i job. For disse borgere er der særlige tilbud, blandt andet de såkaldte branchepakkeforløb og afdækning af borgerens reelle kompetencer.
- Der er en overrepræsentation af kvinder med indvandrerbaggrund blandt de aktivitetsparate ledige. Derfor tilrettelægges indsatsen med blik for, at kvindernes holdning til blandt andet job og helbred kan være en barriere for at komme nærmere job.

Mål for integrationsindsatsen

- Hovedparten skal være i ordinær beskæftigelse eller uddannelse ét år efter ankomsten til kommunen.
- Beskæftigelsesgabets mellem etniske danskere og indvandrere og efterkommere af ikke-vestlig herkomst skal mindskes med ét procentpoint hvert år (Udgangspunkt: 29 procentpoint i januar 2014).

Aktiv Hele Livet

Kerneområdet Aktiv Hele Livet arbejder på tværs af fagligheder for at medvirke til, at borgeren kan leve et så aktivt og selvstændigt liv som muligt. Herunder varetager Aktiv Hele Livet sundhedsindsatser målrettet flygtninge og indvandrere.

Indsatserne dækker en bredere gruppe af nyankomne, familiesammenførte, ældre og kronisk syge med flygtninge- eller indvandrerbaggrund.

Generelle indsatser

Aktiv Hele Livet tilbyder en række forebyggende indsatser i regi af sundhedspolitikken omkring temaerne "Sunde rammer" "Mental sundhed" og "Lighed i sundhed". Sundhedsindsatsen understøtter alle øvrige kerneområder, og dermed også de integrationsrettede indsatser, der findes dér.

Særlige integrationsindsatser

Sundhed i sprogskolen

- Nyankomne flygtninge skal hurtigt have kendskab til det danske sprog samt det danske sundhedsvæsen. Via projekt "Sundhed i sprogskolen" vil alle nyankomne flygtninge modtage obligatorisk sundhedsundervisning igennem danskundervisningen. Formålet er at få en større grundlæggende sundhedsforståelse. Desuden får flygtningene hjælp til at forstå det danske sundhedsvæsen, samt hvordan vi i Danmark forstår begrebet sundhed. Målet er at integrere nyankomne flygtninge på bedste vis i det danske samfund. Indsatsen udvikles i samarbejde med blandt andre praktiserende læger samt Region Sjælland med fokus på praksislægerne og sygehuset.

Sundhedstilbud til kronisk syge borgere

- Kronisk syge borgere med anden etnisk herkomst ses sjældent i kommunale tilbud. Dette selvom de er henvist af deres praktiserende læge. Derfor udarbejder Aktiv hele livet særlige udgaver af de eksisterende sundhedstilbud. De første reviderende tilbud er følgende: diabetesrehabilitering, smertehåndtering samt rygning, som er de mest udfordrende sundhedsproblemer for målgruppen.

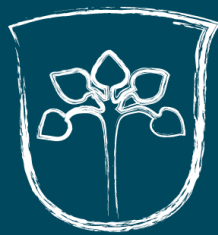
Ældre borgere med anden etnisk baggrund

- Den voksende ældregruppe med indvandrer- og flygtningebaggrund kan blive en udfordring på længere sigt i Holbæk Kommune. Samtidig ser vi ikke målgruppen i pleje- eller dagcentre. Derfor vil vi igennem en pilotundersøgelse undersøge, om der er reelle behov for særlige forebyggende tiltag uden for normalområdet, der kan understøtte et bedre ældreliv for borgere med anden etnisk baggrund end dansk, når de bliver pensionister. Resultaterne af undersøgelsen vil vise, hvilke indsatser, vi forsvarligt kan sætte i gang.

Mål for integrationsindsatsen

- Alle nyankomne flygtninge i Holbæk Kommune vil få sundhedsundervisning igennem deres danskundervisning på sprogskolen. Herunder bedre kendskab til at navigere i det danske sundhedssystem.
- Alle indvandrere og flygtninge med kroniske sygdomme får kendskab til kommunale sundhedstilbud. Inden udgangen af 2017 er gennemført forløb, der inkluderer borgere med anden etnisk baggrund.
- Undersøgelsen af behov blandt ældre med anden etnisk baggrund afsluttes 31. april 2017 og senest slut maj fremlægges undersøgelsens resultat og forslag til handlemuligheder for Udvalget "Aktiv Hele Livet – Sundhed og omsorg".

HOLBÆK KOMMUNE
job@holb.dk